

Chazal's Ambivalence About the Uniqueness of the Ten Commandments

1- טור אורח חיים הלכות הנהגת אדם בבקר סימן א וטוב לומר פרשת העקידה ופרשת המן ועשרת הדברות

2- שו"ת הרשב"א חלק א סימן קפד שאלתם עוד מהו לומר עשרת הדברות בשחר בבית הכנסת? לפי שיש אנשים רוצים להנהיג צבור כן. ראוי לעשות כן אם לאו?

תשובה אסור לעשות כן. ואף על פי ששינוי במסכת תמיד (דף ל"ב ב) אמר להם הממונה ברכו ברכה אחת והם ברכו וקראו עשרת הדברות שמע והיה אם שמוע. כבר בטלוח מפני תרעומת המינין כדאיתא בפרק קמא דברכות (דף י"א ב).

3- תלמוד בבלי מסכת ברכות יא: - יב. תנן התם, אמר להם הממונה: ברכו ברכה אחת! והם ברכו, וקראו עשרת הדברות, שמע, והיה אם שמוע, ויאמר, וברכו את העם שלש ברכות: אמת ויציב, ועבודה, וברכת כהנים, ובשבת מוסיפין ברכה אחת למשמר היוצא... אמר רב יהודה אמר שמואל: אף בגבולין בקשו לקרות כן, אלא שכבר בטלוח מפני תרעומת המינין. תניא נמי הכי, רבי נתן אומר: בגבולין בקשו לקרות כן, אלא שכבר בטלוח מפני תרעומת המינין. רבה בר בר חנה סבר למקבעיניהו בסורא, אמר ליה רב חסדא: כבר בטלוח מפני תרעומת המינין.

4- רש"י שם בקשו - לקבוע עשרת הדברות בקריאת שמע.

מפני תרעומת המינין - שלא יאמרו לעמי הארץ: אין שאר תורה אמת, ותדעו שאין קורין אלא מה שאמר הקדוש - ברוך - הוא ושמעו מפיו בסיני.

5- בית יוסף שם וטוב לומר - ... ואף על גב דאמרינן בסוף פרק קמא דברכות (יב). שבטלוח מפני תרעומת המינים ופירש רש"י שלא יאמרו לעמי הארץ אין שאר תורה אמת ותדעו שאין קורין אלא מה שאמר הקדוש ברוך הוא ושמעו מפיו בסיני. איכא למימר דהיינו דוקא בצבור אבל ביחיד דליכא משום תרעומת המינים טוב לאמרם שעל ידי כן יזכור מעמד הר סיני בכל יום ותתחזק אמונתו בזה.

6- דרישה שם ומורי (חידושי מהרש"ל לטור) תירץ קושית ב"י שלא מנעו מלומר עשרת הדברות אלא כמו שנהגו לקבעו בברכות כמו קריאת שמע וכמו שכתבתי לשון משנה דתמיד אבל בלא ברכה לית לן בה דדוק עכ"ל וכן הנהיג הוא לאמרן ברבים בבית הכנסת של בחורים שהיה מתפלל עמהם והשליח צבור אמרן קודם ברוך שאמר בקול רם.

7- שולחן ערוך אורח חיים הל' הנהגת אדם בבקר סימן א סעיף ה טוב לומר פ' העקדה (בראשית כב, א - יט) ופ' המן ועשרת הדברות ופ' עולה (ויקרא א, א - ז) ומנחה (ויקרא ב, א - יג) ושלמים (ויקרא ג, א - יז) וחסאת (ויקרא ד, א) ואשם. הגה: ודוקא ביחיד מותר לומר עשרת הדברות בכל יום, אבל אסור לאומרם **בצבור** (תשובת הרשב"א סי' קפ"ד).

8- משנה ברורה שם בצבור - ... יש שכתבו דלא אסור לאומרם בצבור אלא לקובעו בין הברכות כמו ק"ש אבל קודם ב"ש מותר אף בצבור. ואנן נקטינן לאסור בצבור כלל וכלל וביחיד דוקא שלא בתוך התפלה אבל לקבוע בתוך הברכות גם ליחיד אסור:

9- פירוש המשנה לרמב"ם מסכת תמיד פרק ה משנה א ומפני מה אין קוראין אותן מפני טינת המינים שלא יהיו אומרין אלו לבדן נתנו לו למשה בסיני,

10- דברים פרשת ואתחנן פרק ו (ו) והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוץ היום על לבבך:

11- אבן עזרא שם והיו הדברים האלה - אמרו המכחישים על עשרת הדברות, ועליהם נאמר וכתבתם על מזוזות ביתך.

12- שו"ת הרמב"ם סימן רסג וכך היה ראוי לעשות, (ר"ל) בכל מקום, שמנהגם לעמוד, צריך למנעם, בגלל מה שמגיע בזה מן ההפסד באמונה (ומה שמדמים), שיש בתורה מדרגות ומקצתה מעולה ממקצתה, וזה רע עד מאד. ומן הראוי לסתום כל הפתחים, שמביאים לזאת האמונה הרעה. ומה שטען החכם האחר, שבגדאד ומקצת הערים עושות זאת, אין זה ראייה בשום פנים, לפי שאם נמצא אנשים חולים, לא נחליא הבריאה מאנשיהם, כדי שיהיו שווים, אלא נשתדל לנתח כל חולה שנוכל.

13- שו"ת יחיה דעת חלק ו סימן ח שאלה: מי שמתפלל בבית כנסת שנוהגים בו שהקהל עומד על רגליו בשעה שהשליח צבור קורא בספר תורה בעשרת הדברות, האם יעמוד גם הוא על רגליו כדי שלא יהיה נראה כמזלזל ח"ו בקדושת עשרת הדברות?

תשובה: ... וכתב הרמב"ם בתשובה, שמטעם זה יש למנוע מנהג איזה מקומות שנהגו לעמוד בעת קריאת עשרת הדברות, כי יגיע מזה הפסד אמונתנו, שיבואו לחשוב ולהאמין שיש יתרון לעשרת הדברות על שאר התורה, והרי האומר אין תורה מן השמים... ולפי זה נראה שמאחר שהרמב"ם סובר שאסור לעמוד בשעת קריאת עשרת הדברות, אין בזה משום לא יושב בין העומדים, כיון שהעומדים עושים שלא כדין, מפני חסרון ידיעה, והיושב נוהג כדת וכדין. והן אמת שמרן החיד"א בספר טוב עין שם אזיל כל בטר איפכא, שכתב ליישב מנהג העומדים בעשרת הדברות, ושאין סתירה לזה מהגמרא (ברכות יב) שלא קבעוה בכל יום מפני תרעומת המינים, ששם מדובר על קריאת עשרת הדברות בלבד, אבל כאן שקוראים בספר תורה כל פרשיות התורה, וגם ביום שקוראים עשרת הדברות קוראים חלק מהתורה בספר תורה, ומוכח שהכל אמת, אלא שעומדים בעשרת הדברות מפני שהם יסוד התורה ונאמרו מפי הקדוש ברוך הוא במעמד כל ישראל, וכו', לפיכך אין בזה מקום להקפיד מפני תרעומת המינים. וסיים, שלכן נראה שמאחר שנהגו העם לקום בעשרת הדברות, אין רשות לשום אחד להשאר יושב, שאף על פי שאין חיוב מן הדין לקום, עתה שנהגו לעמוד נעשה חיוב על הכל לעמוד, כמו שאמרו לא יושב בין העומדים, ועוד שנראה בעיני ההמון כמזלזל ח"ו, שמכיון שאין שום טעם לישב חייב לעמוד על עומדו. ע"כ. (וכן כתב בשערי אפרים שער ז' סימן לז, ובפתיחי שערים שם). אולם האמת ניתנה להיאמר, שנעלם מעיני קדשו של מרן החיד"א תשובת הרמב"ם הנ"ל, שהרי לא העלה על דל שפתיו אפילו ברמז מתשובת הרמב"ם שאסור לעמוד בעשרת הדברות מפני תרעומת המינים, ושיש לבטל מנהג העומדים, מפני שיש בזה הפסד האמונה וכו'. ואין ספק שאילו היה רואה החיד"א תשובת הרמב"ם היה מבטל דעתו מפני דעתו הגדולה של רבינו הרמב"ם... לפיכך היה נראה להורות ליחידים שיודעים מראש שמנהג הקהל שם לעמוד בשעת קריאת עשרת הדברות, להקדים לעמוד מתחילת קריאת הפרשה, או לכל הפחות מתחילת קריאת העולה לספר תורה שהוזמן לקרוא בפרשת עשרת הדברות, שמכיון שאינו עומד ממש בעת קריאת עשרת הדברות, אלא עומד לפני כן, אינו נראה כעומד לכבוד עשרת הדברות דוקא כדי שיהיה איזה פתחון פה למינים, שהרי כבר היה עומד מלפני קריאתו.

14- באר היטב סימן תצד בשבועות קורין בטעם העליון שיש בעשרת הדברות ובשבת פרשת ותרן קורין בטעם התחתון

15- ביאור הלכה שם בשבועות נוהגין לקרות בצבור בהראשון דהיינו בטעם העליון לעשות מכל דיבור פסוק אחד לפי שבו ביום נתנו עשרת הדברות. ובפרשת יתרו ובפרשת ואתחנן קורין אף בצבור בטעם התחתון ויש נוהגין לקרות בצבור לעולם בטעם העליון דהיינו אף בפרשת יתרו ובפרשת ואתחנן רק היחיד הקורא לעצמו קורא בשני.

16- תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ל עמוד א אמר ריב"ל: כל המלמד את בן בנו תורה, מעלה עליו הכתוב כאילו קבלה מהר סיני, שנאמר: והודעתם לבניך ולבני בניך, וסמך ליה: יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב.

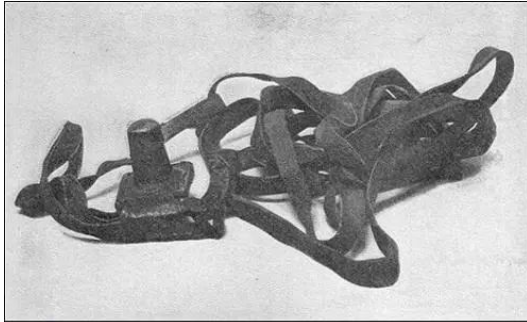
17- רמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק א הלכה ב

כשם שחייב אדם ללמד את בנו כך הוא חייב ללמד את בן בנו שנאמר והודעתם לבניך ולבני בניך, ולא בנו ובן בנו בלבד אלא מצוה על כל חכם וחכם מישראל ללמד את כל התלמידים אע"פ שאינן בניו, שנאמר ושננתם לבניך מפי השמועה למדו בניך אלו תלמידיך שהתלמידים קרויין בניו שנאמר ויצאו בני הנביאים, אם כן למה נצטוו על בנו ועל בן בנו, להקדים בנו לבן בנו ובן בנו לבן חבירו.

Tefillin from the Cairo Geniza

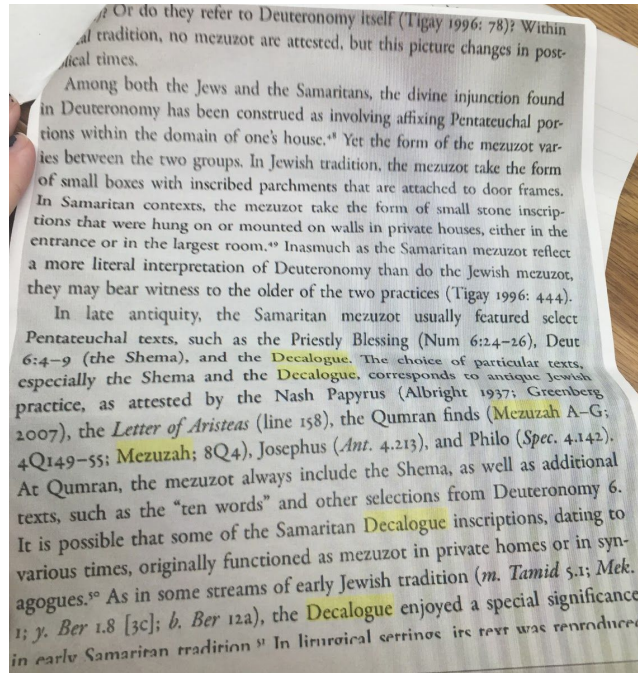
Among the many objects discovered at the famed Cairo Geniza, were conically shaped tefillin, tefillin overlaid with gold, tefillin **with the decalogue included** etc

This shows us that even in medieval times, there were schismatic sects who did not follow standardized Talmudic rulings re: tefillin ((all of the above are expressly forbidden in the Talmud

©JewishEncyclopedia.com

Conical shaped tefillin from the Cairo Geniza

The Publication of the Dead Sea Scrolls, and Subsequent Scholarship

The Judean Desert discoveries (some found *in situ* and others purchased) provided archaeological evidence of *tefillin* practice, where previously available ancient evidence had been entirely literary. There were preliminary publications of Judean Desert *tefillin* findings from Murabba'at in 1953,³⁵ and of others from Qumran Cave 4 in 1957,³⁶ both of which were superseded by fuller treatments in the series entitled *Discoveries in the Judean Desert*. The latter had a *tefillin* publication (from Qumran Cave 1) in its first volume, published in 1955,³⁷ but the series did not provide much analysis of *tefillin*, other than of a textual nature, until DJD 6 (in 1977). It was in that volume that Josef Milik published the vast majority of the Dead Sea *tefillin*.³⁸

Scholars had already begun to grapple with the implications of these finds in the 1950s. K. G. Kuhn, in his 1957 publication, had devoted a section to comparing the known Qumran *tefillin* to "rabbinic-orthodox rules."³⁹ In particular he noted the expanded text of Qumran *tefillin*, when compared to rabbinic ones. Although subsequent finds invalidate some of the textual limits that he hypothesized, his idea that the larger passages were considered the context for certain verses that they contained is an important one, and will be revisited in chapter 3. Kuhn also suggested that the Nash Papyrus

35. R. De Vaux, "Quelques textes hébreux de Murabba'at: une pièce du phylactère," *Revue Biblique* 60 (1953).
 36. K. G. Kuhn, *Phylakterien aus Höhle 4 von Qumran* (Heidelberg: Abhandlungen der heidelberger Akademie der Wissenschaften, Phil.-Hist. Klasse 1, 1957).
 37. D. Barthélemy, "Textes bibliques, Phylactère," in *Discoveries in the Judean Desert*, vol. 1 (Oxford: Oxford University Press, 1955).
 38. J. T. Milik, "Tefillin, Mezuzot et Targums," in *Discoveries in the Judean Desert* (Oxford: Oxford University Press, 1977), 633-85.
 39. Kuhn, *Phylakterien aus Höhle 4 von Qumran*, 24-31.

